

جامعة الملاوي الإسلامية الدراسات الإسلامية **AKADEMI PENGAJIAN ISLAM** *Academy of Islamic Studies*

Lampiran A

UNIVERSITI MALAYA
603 Kuala Lumpur
MALAYSIA
tel: (603)-769 6000
fax: (603)-756 0705

UM.I/T/606/7

Tarikh: 7.2.2001

Saudara/saudari, Siti Sabah bt Sulaiman:

Saudara/saudari,

Kelulusan Tajuk Disertasi Sarjana Syariah/Usuluddin Secara Berkursus dan Disertasi Sesi 2000/2001

Berhubung dengan perkara di atas dimaklumkan bahawa mesyuarat Jawatankuasa Akademik, Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya pada 31-1-2001 telah meluluskan tajuk disertasi saudara/saudari Siti Sabah bt Sulaiman.

Tajuk: Bidaah dan Khurafat Dalam Masyarakat Islam: Suatu Kajian di Jeram, Selangor.

Penyelia: Puan Fatimah binti Ali

Sekian, Terima kasih.

Yang benar,

NBY

(NOOR BAITI BINTI YAHYA)
Penolong Pendaftar
Ijazah Tinggi & Pentadbiran
Akademi Pengajian Islam

s.k Ketua Jabatan Akidor dan pemerkasaan Islam.

Penyelia Puan Fatimah binti Ali

/sry

Lampiran B

BALAI PENGHULU MUKIM JERAM,
45800 JERAM, KUALA SELANGOR
SELANGOR DARUL EHSAN.

TEL: 03-32647612
H/p : 016-2709121

Bil: (08) dlm.SS.PMJ-17/02.

Tarikh: ۴ھ. Feb. 2002.
21 Z'edah 1422.

Kepada,

Dato' Ketua Kampung,
Tuan / Puan Penduduk Penduduk Kampung, Mukim Jeram,
45800 Jeram, Kuala Selangor.

Dato' / Tuan / Puan,

KEBENARAN MEMBUAT TEMUBUAL UNTUK KAJI SELIDIK TENTANG BIDAH
DAN KHURAFAT DALAM MASYARAKAT ISLAM, SUATU KAJIAN DI JERAM SELANGOR
OLEH SITI SOBAH BT SULAIMAN - DARI AKADEMI PENGAJIAN ISLAM UNIVERSITI MALAYA

Di do'akan samoga Dato' / Tuan / Puan senantiasa mendapat keredzaan Allah S.W.T.

Dengan hormatnya saya merujuk kepada perkara seperti yang tersebut diatas, sukcita dinyatakan untuk pengetahuan Dato' / Tuan / Puan bahawa satu Kaji Selidik yang di buat oleh Puan SITI SOBAH BT SULAIMAN - Penuntut Saujana Syariah/Utsuluddin akan di jalankan di kawasan kita ini di mana beliau akan datang menemu bual Dato' / Tuan / Puan berhubung kait dengan tajuk " Bidaah dan Khurafat Dalam Masyarakat Islam".

2. Sehubungan dengan itu adalah menjadi harapan saya agar Dato' / Tuan / Puan akan dapat memberikan kerjasama sepenuhnya kepada beliau terhadap perkara tersebut.

Akhir sekali saya bagi pehak semua terlebih dahulu mengucapkan ribuan terima kasih di atas segala kerjasama yang telah Dato' / Tuan / Puan berikan itu. Sekianlah sahaja.

Terima Kasih.

" BERKHIDMAT KERANA ALLAH UNTUK NEGARA ".

Saya yang menjalankan tugas

(HAJI KAMARIUDDIN BIN A. RAHMAN)
PENGHULU
Mukim Jeram, Kuala Selangor.

BORANG SOAL SELIDIK

**BIDAAH DAN KHURAFAT DALAM MASYARAKAT ISLAM
SATU KAJIAN DI JERAM, SELANGOR**

Bahagian A: Maklumat Diri

Kampung: _____ Pekerjaan: _____

Jantina: _____ Umur : _____

Status perkahwinan _____

Pendidikan formal:

1. _____
  2. _____
  3. _____
  4. _____
  5. _____
1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Pendidikan tidak formal:

Bahagian B: Kefahaman Terhadap Topik Kajian

1. Adakah anda pernah mendengar tentang bidaah?

Ya Tidak

Jika ya, adakah anda memahaminya?

Ya Tidak

Nyatakan serba ringkas apa yang ada fahami.

---

2. Adakah anda pernah mendengar tentang khurafat?

Ya Tidak

Jika ya, adakah anda memahaminya?

Ya Tidak

Nyatakan serba ringkas apa yang ada fahami.

Bahagian C: Maklumat Khusus

Sila jawab soalan-soalan berikut sekiranya anda memahami maksud bidaah atau khurafat atau kedua-duanya sekali.

1. Nyatakan ibadah-ibadah yang dianggap bidaah dalam agama Islam.

a. _____
b. _____
c. _____
d. _____
e. _____

2. Nyatakan amalan-amalan yang dianggap khurafat dalam agama Islam.

a. _____
b. _____
c. _____
d. _____
e. _____

Bahagian D: Maklumat Umum

1. Adakah anda melakukan ibadah-ibadah berikut dalam tempoh tiga tahun dari sekarang:

	Ya / Tidak	Tidak tahu
a. Doa Qunut dalam solat Subuh	_____	_____
b. Solat Tarawih	_____	_____
c. Puasa sunat Nisfu Syaaban	_____	_____
d. Membaca talkin kepada mayat	_____	_____
e. Kenduri arwah	_____	_____

2. Adakah anda melakukan amalan-amalan berikut dalam tempoh tiga tahun dari sekarang:

	Ya / Tidak	Tidak tahu
a. Menepung tawar	_____	_____
b. Lenggang perut	_____	_____
c. Memasang tiang seri	_____	_____
d. Upacara turun tanah	_____	_____
e. Buang ancak	_____	_____

3. Adakah di tempat anda masih ada orang yang melakukan amalan-amalan berikut?

	Ya / Tidak	Tidak tahu
a. Puja kubur keramat	_____	_____
b. Menurun	_____	_____
c. Menyemah pantai	_____	_____
d. Puja keris	_____	_____
e. Mandi safar	_____	_____

Bahagian E: Maklumat Sokongan

1. Adakah anda pernah mendengar tentang sunah?

Ya Tidak

Jika ya, adakah anda memahaminya?

Ya Tidak

Nyatakan serba ringkas apa yang ada fahami.

---

2. Sekiranya anda memahami maksud sunah, apakah amalan-amalan yang anda tahu bahawa ia adalah sunah dalam Islam?

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____
- e. _____

:

TERIMA KASIH ATAS KERJASAMA ANDA

SELAMAT MAJU JAYA

SEKIAN

WAWANCARA 1

**BIDAAH DAN KHURAFAT DALAM MASYARAKAT ISLAM:
SATU KAJIAN DI JERAM, SELANGOR**

Informan : _____
Tarikh : _____ Masa : _____
Tempat : _____

1. Sejarah dan Latar Belakang Mukim Jeram.

Tahun dibuka: _____

Pengasas: _____

Sebab dinamakan 'Jeram': _____

Penghulu terawal: _____

Bilangan penghulu sehingga kini: _____

Tarikh dijadikan mukim: _____

Bilangan kampung terawal di bawah jajahan Jeram: _____

Nama kampung: _____

Bilangan kampung terkini: _____

Nama kampung: _____

Penduduk terawal di Mukim Jeram: _____

Bilangan penduduk terkini: _____

Bilangan penduduk mengikut kampung (sekarang): _____

Bilangan penduduk mengikut bangsa: Melayu: _____

Cina: _____

India: _____

Lain-lain: _____

Bilangan penduduk mengikut agama: Islam: _____

Hindu: _____

Budha: _____

Kristian: _____

Lain-lain: _____

---

2. Pembangunan infrastuktur.

Jalanraya: _____

Kemudahan awam: _____

Air: _____

Api: _____

Telefon: _____

Lain-lain: _____
_____

3. Pembangunan sosial dan ekonomi.

Tahap / status sosial penduduk : Tinggi : _____

Sederhana : _____

Rendah : _____

Pekerjaan: Bekerja sendiri: _____

K. Kerajaan : _____

K. Swasta : _____

4. Pembangunan pendidikan.

Sekolah tidak formal: _____

Sekolah terawal (rendah): _____

Sekolah terawal (menengah): _____

Sekolah terawal (rendah agama): _____

Sekolah terawal (menengah agama): _____

Sekolah terawal (Cina): _____

Sekolah terawal (Tamil): _____

Lain-lain institusi pendidikan: _____

Bilangan sekolah yang ada kini: Rendah: _____

Menengah: _____

Rendah agama: _____

Menengah agama: _____

Cina: _____

Tamil: _____

Lain-lain: _____

5. Pembangunan institusi masjid.

Masjid terawal: _____

Bilangan masjid terkini: _____

Aktiviti-aktiviti di masjid: _____

6. Lain-lain maklumat.

WAWANCARA 2

BIDAAH DAN KHURAFAT DALAM MASYARAKAT ISLAM: SATU KAJIAN DI JERAM, SELANGOR

Informan : _____ Tarikh : _____ Masa : _____
Tempat : _____

1. Penerangan ringkas mengenai maksud bidaah dan khurafat.

Bidaah _____

Khurafat

---

2. Pandangan mengenai tahap pengetahuan masyarakat Islam di Jeram tentang bidaah dan khurafat.

Bidaah _____

Khurafat _____

---

3. Aktiviti bidaah dan khurafat yang diamalkan secara berleluasa.

Bidaah _____

Khurafat _____

---

4. Tahap kesedaran keagamaan masyarakat.

---

5. Tahap pengetahuan agama masyarakat.

- ## 6. Lain-lain

a. _____

---

b. _____

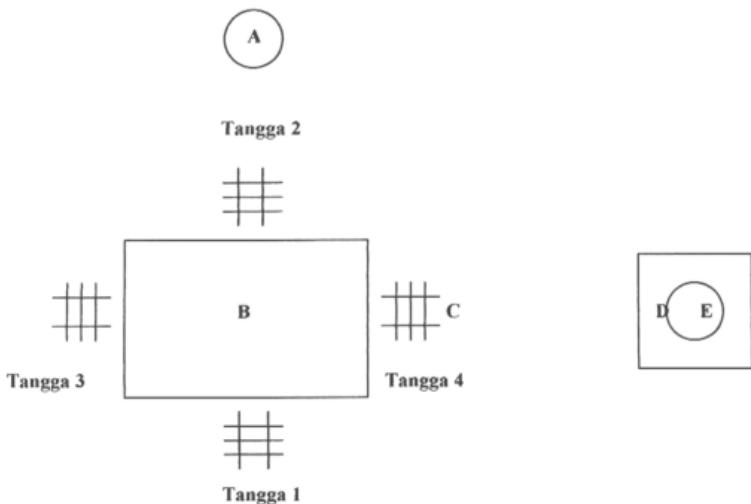

Digitized by srujanika@gmail.com

Digitized by srujanika@gmail.com

PELAKSANAAN AMALAN ‘TURUN TANAH’

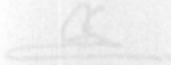

Keterangan:

- A :** Pinggan yang diisi bubur merah dan ditutup dengan daun pisang (kaki bayi dicecahkan ke atasnya). Tujuan dilakukan: Supaya bayi akan sentiasa selamat walau di mana berada.
- B :** Pelantar kayu yang dialas dengan kain.
- C :** Tangga yang diperbuat daripada batang tebu.
- D :** Tikar atau alas tempat duduk.
- E :** Dulang yang diisi dengan pelbagai peralatan seperti pensil, sikat, wang dan sebagainya (untuk diambil oleh bayi pada akhir upacara).

Langkah-langkah:

1. Sebelum upaca dimulakan, pengendali (biasanya bidan) akan membaca bismillah dan selawat sebanyak 3 kali.
2. Bayi dibawa mengelilingi pelantar kayu.
3. Bismillah dan selawat dibaca sekali lagi sebelum bayi dinaikkan ke pelantar kayu melalui tangga 1.
4. Bayi diturunkan melalui tangga 2. Kemudian bismillah dan selawat dibaca lagi sebelum bayi dinaikkan semula ke pelantar melalui tangga 3.
5. Bayi diturunkan melalui tangga 4. Selepas itu kaki bayi dicecahkan ke atas bubur merah yang ditutup dengan daun pisang.
6. Akhir sekali bayi dibawa ke hadapan dulang supaya dapat mengambil peralatan-peralatan yang disediakan. Peralatan pertama yang diambil akan ditafsirkan untuk mengetahui masa hadapan bayi.
7. Bacaan doa selamat dan jamuan.

AMARNUDDIN BIN A. RAHMAN
PPE, PJK
EP NO. 3000-10-581
MOHRUJ MUKIM TERAM
NO. 10A, KUATA SELANGOR

*MAKLUMAT RINGKAS
MUKIM JERAM,
45800 JERAM,
KUALA SELANGOR.*

HJ KAMARUDDIN BIN A. RAHMAN
PPT., PJK
K/P NO: 540404-10-5931
PENGHULU MUKIM JERAM
45800 JERAM, KUALA SELANGOR.

1. Sejarah dan Latarbelakang Mukim Jeram :

- Tarikh Ujud : Sekitar Tahun 1800 lebih kurang.
- Pengasas : Di katakan mengikut lagendanya Tok Jeram.
- Sebab di namakan ‘ Jeram ’ : Ada 3 Versi menceritakannya.
- Bilangan Penghulu sahingga kini : 19 orang.
- Penghulu terawal : D’P. Raja Abdullah.
- Tarikh di jadikan Mukim : Dalam tahun 1890 lebih kurang.
- Bilangan kampung terawal di bawah jajahan Jeram : 6 buah.
- Nama Kampung :
  - i). Kampung Tambak Jawa.
  - ii). Kampung Jeram.
  - iii). Kampung Sungai Buloh.
  - iv). Kampung Bukit Kuching.
  - v). Kampung Simpang Tiga Jeram.
  - vi). Kampung Bukit Kerayong 1.
- Bilangan kampung kini : 10 buah / 1 Kawasan Felda.
- Nama kampung tambahan :
  - vii). Kampung Sungai Sembilang.
  - viii). Kampung Bukit Kuching Tengah.
  - ix). Kampung Bukit Cheraka.
  - x). Kampung Bukit Hijau.
- Bilangan penduduk terawal di Mukim Jeram : ----- orang.
- Bilangan penduduk terkini : 37,286 orang.
- Bilangan penduduk mengikut kampung (sekarang) :

	M	C	I
i). Kampung Tambak Jawa	2,109.	1,726.	0,120.
ii). Kampung Sg. Sembilang	2,102.	1,025.	-
iii). Kampung Jeram	4,980.	0,390.	-
iv). Kampung Sg. Buloh	2,550.	2,102.	0,150.
v). Kampung Bt. Kuching	3,822.	-	-
vi). Kampung Bt. Kuching Tengah	1,643.	-	-
vii). Kampung Bt. Cheraka	2,392.	-	-
viii). Kampung Bt. Hijau	2,855.	-	0,015.
ix). Kampung Spg. Tiga Jeram	1,075.	0,800.	0,915.
x). Kampung Bt. Kerayong 1	2,115	-	-
xi). Felda Bt. Cheraka (P.Alam)	3,206.	0,799.	0,395.
	37,286.	28,849	6,842
			1,595.
- Bilangan penduduk mengikut bangsa : Melayu - 28,849.
Cina - 6,842.
India - 1,595.
Lain lain .....
- Bilangan penduduk mengikut agama : Melayu .....
Cina .....
India .....
Lain lain .....

2. Pelan Lokasi Jeram

- Di sertakan.

3. Pembangunan infrastuktur.

- Jalanraya : Kebanyakan sudah di tar PLB / JKR.

- Kemudahan awam :

Air - 98 %.

Api - 98 %.

Telefon - 68 %.

Lain lain - Biasa.

4. Pembangunan sosial dan ekonomi.

- Tahap / status sosial penduduk : Tinggi : -
Sederhana : -
Rendah : masih.
- Pekerjaan : Bekerja sendiri : Memotong kelapa sawit.
Mengait kelapa.
Menoreh getah.
Berkebun.
K. Kerajaan : Pegawai.
Guru guru.
Buroh.
K. Swasta : Kerja Kilang.
Pasaraya.
Pejabat swasta.

5. Pembangunan pendidikan.

- Sekolah tidak formal :
- Sekolah terawal (rendah) : 1. SK. Tambak Jawa.
2. SK. Jeram Pantai.
3. SK. Jeram Batu 20.
4. SK. Dato' Maharajalela.
- Sekolah terawal (menengah) : Tiada.
- Sekolah terawal (rendah agama) : SRA Jeram.
- Sekolah terawal (menengah agama) : Tiada.
- Sekolah terawal (Cina) : SRJK (C) Sg. Sembilang.
- Sekolah terawal (Tamil) : -
- Lain lain institusi pendidikan : Tiada.
- Bilangan sekolah yang ada kini : Rendah : 1. SK. Tambak Jawa.
2. SK. Jeram.
3. SK. Jeram Batu 20.
4. SK Dato' Maharajalela.
5. SK. Bukit Kerayong 1.
6. SK. Felda Bukit Cheraka.
7. SK. Puncak Alam.

- Bilangan sekolah yang ada kini : Menengah : SM. Kebangsaan Jeram.

Rendah agama :

1. SRA Sg. Sembilang.
2. SRA Jeram.
3. SRA Jeram Batu 20.
4. SRA Sg. Buloh.
5. SRA Bukit Kuching.
6. SRA Bukit Cheraka.
7. SRA Bukit Hijau.
8. SRA Bukit Kerayong 1.
9. SRA Felda Bukit Cheraka.

Menengah agama : SMA Jeram.

Cina :

1. SRJK (C) Sg. Janggut.
2. SRJK (C) Sg. Sembilang.
3. SRJK (C) Pui Teh, Jeram.
4. SRJK (C) Sg. Buloh.

Tamil :

1. SRJK (T) Ladang Bukit Cheraka.
2. SRJK (T) Ladang Brouston.

Lain lain :

1. Balai Dakwah (S. A. Rakyat).
2. SMA Hira'.
3. Instituti Hafiz.

6. Pembangunan institusi masjid.

- Masjid terawal :
  1. Masjid Kg. Tambak Jawa.
  2. Masjid Kg. Jeram.
  3. Masjid Kg. Buloh.
  4. Masjid Kg. Bt. Kuching.
  5. Masjid Kg. Simpang Tiga Jeram.
  6. Masjid Kg. Bukit Kerayong 1.

- Bilangan Masjid sekarang :

1. Masjid Kg. Tambak Jawa.
2. Masjid Kg. Jeram.
3. Masjid Kg. Sg. Buloh.
4. Masjid Kg. Bt. Kuching.
5. Masjid Kg. Bukit Kuching Tengah (Sri Pinang).
6. Masjid Kg. Bukit Cheraka.
7. Masjid Kg. Bukit Hijau.
8. Masjid Kg. Simpang Tiga Jeram.
9. Masjid Kg. Bukit Kerayong 1.
10. Masjid Felda Bukit Cheraka.

7. Lain lain maklumat :

- Di Mukim Jeram terdapat : 10 Buah Kampung Tradisi.
  - 1 Buah Rancangan Felda Bukit Cheraka..
- 6 Buah Ladang :
  - Ladang Bukit Cheraka.
  - Ladang Braunston.
  - Ladang Kenny.
  - Ladang Lambourne.
  - Ladang Bukit Cloh.
  - Ladang Padang Gajah.
- 1 Buah Kampung Baru. (Sg. Janggut).
- 10 Buah Kampung Tradisi – di tadbir oleh Ketua Kampung yang juga sabagai Pengerusi JKJKK (Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung).
- Rancangan Felda Bukit Cheraka kini sedang berubah wajah dan akan menjadi sebuah kawasan Perumahan serta Tapak Kampus UITM.
- Pembesaran Kampung Bukit Kerayong 1, kini sedang di majukan secara Penswastaan – Projek Perumahan Taman Kerayong Indah seluas 213 ekar.